

HvD

Jeroen Brouwer

De Belgische kunstenaar Marcel Broodthaers transformeerde materialen die bestemd zijn voor de afvalbak tot een kunstwerk. Bekend is zijn *Casseroles et moules fermées*. Een pan gevuld met een kolom mosselen met daarbovenop een eigenlijk functioneel deksel. Mogelijk als metafoor voor de scheppende, borrelende geest van de kunstenaar.

Het kunstwerk zou ook goed als metafoor kunnen dienen voor de Orde van Vlaamse Balies die sinds 1 mei 2002 operationeel is. De Orde vertegenwoordigt alle Vlaamse Balies en groepeerd meer dan 7.800 Vlaamse advocaten. De Orde betoont zich gelijk Broodthaers' mossel-kolom explosief actief. Zo buigt zij zich dezer dagen over de hervorming van de tuchtprocedure die nu verspreid is over 29 (!) ordes en 5 tuchtraden van beroep. Onze zuiderburen hebben zich grondig voorbereid met een rechtsvergelijking van het tuchtrecht in Duitsland, Engeland, Frankrijk, Italië, een snuffe Spanje en Nederland.

Op 14 mei jongstleden hield ons Hof van Discipline een symposium ter gelegenheid van zijn 50-jarig bestaan. De titel van het symposium, 'Recht op tuchtrecht', bracht op een treffende manier tot uitdrukking dat het onverminderd gaat om de waarborging van een behoorlijke beroepsuitoefening met het oog op de belangen van de rechtzoekende. Dat werd en wordt terecht als een te dienen openbaar belang beschouwd. Bijdragen in het jubileumboek van het jarige Hof vormen tezamen een boeiende doorloop van tuchtrecht van gisteren, vandaag en morgen. Past het ons achterover te leunen? Handelt het om rustig bezit? Tuchtrecht is niet *ready made* en zal zich blijven ontwikkelen, al was het maar onder druk van klagers die aandacht zullen blijven vragen voor de doorlooptijd, de schijn van partijdigheid en de – te beperkte? – afschrikkende werking.

Toespitst op openbaarheid: aangaande het publiceren van beslissingen levert de Belgische rechtsvergelijking het volgende op. In Frankrijk verloopt de tuchtrechtspleging achter gesloten deuren, tenzij de advocaat verzoekt om openbare behandeling. De waardigheid van het beroep (!) zou volgens sommigen niet toelaten om zo'n verzoek af te wijzen. De klager is geen procespartij, maar wordt wel in kennis gesteld over het resultaat. Het gaat om *publicité à fonction informative*. De Raad van de Orde kan wel als bijkomende straf publiciteit van elke sanctie bevelen.

In Engeland en Wales verloopt de procedure op tegenspraak en krijgt de klager een afschrift van de beslissing. Beslissingen van het *solicitors disciplinary tribunal* worden met inbegrip van de naam en het adres van de betrokken *solicitor* gepubliceerd. De *barristers* lijken iets meer uit de wind te worden gehou-

den. De meest ernstige beslissingen worden ook weer met inbegrip van naam gepubliceerd.

In Duitsland verloopt de tuchtprocedure voor het *Anwaltsgericht* in beginsel achter gesloten deuren, zij het dat na het horen van partijen ook andere personen als toehoorder kunnen worden toegelaten. Tuchtrechtelijke veroordelingen worden op naam opgenomen in het *Bundeszentralregister*.

In Italië zijn zittingen van de Raad van de Orde niet openbaar. Het beroepsgeheim en de bescherming van de belangen van de advocaat verzetten zich daartegen. Publiciteit is uiterst beperkt en komt, kort samengevat, neer op verspreiding in eigen kring.

Nederland lijkt een middenpositie in te nemen. Behandeling vindt in beginsel plaats op een openbare zitting van de Raad van Discipline en in beroep het Hof van Discipline. Klager en advocaat hebben inzage in alle stukken en krijgen beiden een afschrift van de uitspraak toegezonden. De beslissingen worden op straffe van nietigheid in het openbaar uitgesproken.

Openbaarmaking van een berisping, schorsing of schrapping is een extra maatregel op de voet van art. 48 lid 3 van de Advocatenwet die niet vaak wordt toegepast. Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het *Advocatenblad* zijn gepubliceerd na selectie door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak zijn ook geanonimiseerd te vinden op de website van de Orde.

Natuurlijk wordt daarmee de transparantie bevorderd en wordt bijgedragen aan permanente educatie. Voorstelbaar is dat de transparantie of toegankelijkheid voor derden nog meer wordt vergroot, overigens zonder direct te vervallen in *name and shame*. Tot behoud en verbetering van het publieke vertrouwen in het tuchtrecht. In dit verband verdient vermelding dat prof. mr. Quant de derde druk voorbereidt van *Het huidige advocatentuchtrecht* van mr. S. Boekman.

Ik spreek nadrukkelijk de wens uit dat het Hof van Discipline geen *onderdeel* zal worden van de reguliere gerechten, ondanks de voorgenomen organisatorische inbedding in de gerechten. Met overigens wellicht wél een eigen publicatieplaats op rechtspraak.nl. Door een goede inrichting en zoekfunctie zouden potentiële klagers zich nog meer dan nu kunnen oriënteren op de geldende beroeps- en gedragsregels, en de wijze waarop de tuchtrechter toetst. De balie is niet gesloten gelijk een oester, om maar eens een ander schaaldier te introduceren, en deksels op doofpotten zijn al lang functioneloos.

83e jaargang – 16 mei 2003 – nr. 10
Verschijnt elke twee weken.

Het Advocatenblad is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Reed Business Information bv. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire beslissingen.

Redactie
mr. drs. G.C. van Daal
mr. W.K. van Duren
mr. Y. van Gemerden
mr. W. Heemskerk
dr. L. Hesselink
mr. A.A.M. van der Meer
mr. O.H. Minjon
mr. P.F.P. Nabben
mr. G.J. van Oosten
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. M. Perfors
dr. mr. L.W.M. Wopereis

Eindredactie
Linus Hesselink

Redactionele bijdragen
t.a.v. L. Hesselink
Reed Business Information bv
Postbus 16500, 2500 BM Den Haag
tel. 070-4415226
fax 070-4415919
e-mail: linus.hesselink@reedbusiness.nl
Bezoekadres: Benoordenhoutseweg 46, Den Haag
Zie www.elsevierjuridisch.nl

Uitgever
drs. J.W. van der Weele

Juridische Vacaturebank
www.jbb.nl

Beeld
Vormgeving: VILLA Y, Andre Klijsen
Tekeningen: Floris Tilanus
De Pinguin: W.C. van Manen

Lay-out/vormgeving
Unit-1, Dmitry de Bruin

Correctie
Sandra Braakmann

Druk
Drukkerij Groen bv, Leiden

Advertenties
Brouwer's Direct Marketing bv
Postbus 90, 2380 AB Zoeterwoude
tel. 071-5897621, fax 071-5890580
e-mail: bdmbv@euronet.nl
Advertentierieven op aanvraag
Personeelsadvertenties: € 1,89 per mm bij een kolombreedte van 40 mm
Inzendtermijn afl. 11: 16 mei 2003
afl. 12: 30 mei 2003

Abonnementen

Alle advocaten, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag (Neuhuyskade 94, 2596 XM Den Haag), tel. 070-3353535, fax 070-3353531. Niet-leden betalen € 140 per jaarabonnement (incl. BTW en verzendkosten) en voor de jaarband € 15. Studenten 50% korting. Abonnementen kunnen schriftelijk worden opgezegd tot uiterlijk twee maanden voor beëindiging van het lopende abonnement. Reed Business Information Klantenservice verzorgt de abonnementenadministratie voor niet-leden: Reed Business Information bv, afdeling Klantenadministratie, postbus 808, 7000 AV Doetinchem. Tel. 0314-358358, fax 0314-349048, e-mail: klantenservice@reedbusiness.nl
Losse nummers: € 8,50